

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

L' arribada de las actas

¡Qué brutas! ¡Qué xaixas! ¡No hi ha prou sabó á Espanya per rentar tanta porquería!

LA QUA DE LAS ELECCIONS DE BARCELONA

DEYAM en nostre número anterior al donar compte del escrutini de Barcelona:

La creença general es que l' govern ab aquesta maniobra ha capejat de moment el temporal que se n' hi venia á sobre, sens perjudici de, més tard, declarar nulo l' escrutini, per haverse utilitat en mol-

tas seccions, en lloc de las actas amanyadas, els certificats.

Y en efecte: no son pochs els periódichs de Madrid que anuncian la nulitat de las actas barceloninas.

El govern de 'n Sagasta ha fet una habilitat de las sevas.

—Barcelona está que bull—devía dirse.—Donchás lo que convé es apagar el foch. Que l' caciquisme s'

abstingui de presentar en l' escrutini general las actas amanyadas de las seccions quals presidents varen fugir portantlas als tupinayres perque las arreglessin: que's fassa l' escrutini de la millor manera que's pugui; que's proclami als regionalists, als republicans, á qui's vulgui, y la sobrescritació s' calmará qu' es lo que més importa. Després, quan ja s' haja esbravat l' apassionament dels que's creyan burlats, dirém que l' escrutini no va ferse ab tots

els ets y uts de la llei, y podrán declarar brutas las actas barceloninas, deixant que's morin de riure en un recó ó si ns convé deixarlas passar, sempre s' haurá de regoneixer que aquest favor será degut á la nostra benevolència.

De manera que l' asquerosa comedia comensada en els col·legis electorals, ab sas repugnates escenes de tarugos y violències, encare està pendent de desenllás, dependint aquest de lo que resolgu la comisió d' actas, servintli l' govern de apuntador.

No ns cansaré, donchs, de repetir lo qu' hem escrit en un altre lloch, això es: la farsa á que dona peu l' exercici del dret del ciutadà á nombrar lliurement á sos legitims representants, abarca tota l' esfera de la corrompuda gobernació del país, pugí va desde la punta del ganivet del pinxo assalariat assaltador de col·legis, fins á la punta del tupé del seyyor Sagasta.

Tal com se planteja la qüestió per aquesta mala casta de jugadors de ventajá que sempre volen guanyar; que ni quant se'ls descobreix la trampa's ruborisan, per ser el rubor un article de luxe qu'ells, empedernits en las sevas maldats no usan de cap manera; tal com per ells se planteja la qüestió, crech que fora molt del cas que's diputats per Barcelona renunciessin l' acta, fent inevitable la immediata celebració de unes noves eleccions.

No perque aqueixa acta, moral y materialment no siga seva y ben seva (sempr ab l' excepció del monàrquic Sr. Maristany á qui van adjudicarli de guagua) sino perque adoleix de una infinita de vicis y defectes, imputables tots ells, es cert, als cacichs y als tupinaires, pero no menos reals y positius, y no menos sensibles per tota persona delicada qu' estimi per damunt de tot la puresa del sufragi.

Aquest acte de desprendiment y gallardia fora mil vegadas més digne y oportú que deixar mansant l' última resolució del plet al arbitre del govern. Perque una de dos: ó las actas de Barcelona serán declaradas brutas, y en aquest cas el cos electoral de una ciutat que acaba de realisar un esforç tan briós, quedarà per temps indefinit sense representació en el Parlament, ó bé's deixaran passar, y semblarà que sigui per favor, quedant completament impunes y en disposició de tornarse á repetir qualquier altre dia, 'ls infinits delictes cometos pel cacique.

Consideris que més, molt més que l' tenir tants ó quants diputats en el Congrés, interessa á Barcelona mantenir l' empenyó que s' ha pres de bregar en pró del dret atropellat, donant un gran exemple al resto de la nació.

Dada aquesta mira regeneradora, no ns ha de importar repetir una y mil vegadas la batalla del 19 de maig. Lluytar, ab la llei per arma, y rebregar al caciquisme fins acabar ab ell, ha de ser considerat pels barcelonins honrats, més com una festa que com una pena ó una incomoditat.

No n' hi ha prou ab ferirlo al caciquisme, es necessari extirparlo, ferne perdre la rassa. Y això s' consegueix, no en una jornada, sino tras una serie de combats y d' esforços enèrgics y perseverants. L' apatia del país en l' ambient que desitja l' caciquisme per recobrar la salut, per graves que sigan les ferides que se li hajan inferit en un dia de combat.

La mala herba rebrota si no s' desarrela y no se la crema.

La renúncia de las actas, apart de posar al poble barceloní en situació de lluir proximament una nova batalla electoral y de obtenir una nova victòria, donarà peu per exercir un gran medi conduent á la realització de la justícia.

Basada la renúncia de las actas en las monstruosas ilegalitats cometidas antes, durant y després de las eleccions, arribaria l' hora de denunciar formalment als tribunals de justicia tots els delictes que poden probarse, que son en número infinit.

Coneguts son els autors de les violències cometudes pels que assaltaren els col·legis ganivet y revòlver en mà.

Coneguts y ben determinats els presidents de mesa que ab las actes en blanch y's sellos á la butaca s' escaparen de les seccions.

Coneguts y fàcils de probar sens més que cotejar els certificats ab las actes amanyadas, els fraus reals en els quatre dies que mediaren desde l' elecció al escrutini.

Coneguda y ben clara l' intervenció directa en aquest tripijoch del Sr. Larroca, governador de la Província, y autor de aquells famosos telegramas enviats á Madrid ab caràcter oficial contenint uns datus manifestament amanyats del resultat de la elecció.

Ab tot aquest conjunt d' elements degudament apoyats en probas irrebatibles, hi ha materia sobrada per entaular un sens fi de procediments judicials ben fundats contra tots els delinqüents sense excepció de gerarquías, desde l' pinxo al alt funcionari.

—Se creu que no se'n faria justicia?

—Ah, si'l poble volgués, vaya si la lograríam!

Bastaria que Barcelona en massa hi aboqués tot el pes dels medis de que disposa, diners, activitat, decisió, entusiasme. La ley es clara: els delictes estan en ella perfectament definits: las probas contra 'ls delinqüents son abrumadoras, y l' exercici de l' acció popular està á la disposició de tots els ciutadans.

De questa serie de causas sostingudas ab tota la brahó propia de un poble que aspira á regenerarse, 'n naixera un gran exemple que oferirà Catalunya al resto de la nació espanyola.

Seria una nova batalla empenyada entre una ciutat poderosa que té l' honradès per divisa, y tot un règim que té per norma la corrupció y la conciliació sistemática de totes las lleys.

El poder judicial—se objectarà—depende com depén del poder executiu, faria la part de aquest.

Mes jo crech que això es lo que falta veure. Pot adormirse la conciencia de un jutje als afalachs de un aixam de ministres concusionaris; pero al clam tempestuós de una ciutat de 600 mil ànimes repercutint en tot el país y apoyat en la justicia, no hi ha conciencia humana que no's desperti

P. K.

R EPECTE á política general no passa res que siga digne de consignarse. Per lo que atany á Barcelona, l' efecte de las eleccions ha deixat de moment reventat al caciquisme. En Comas y Masferrer calla com un mort; á la quènta encare li dura l' espasme que li produí el resultat de la votació y l' actitud energica y resoluta que va pendre l' poble en vigilias del escrutini. Algú suposa qu' es mes mort en Comas que 'l gat que va fer tirar al meeting del Nou Retiro.

En Collaso tampoc diu res, sens dupte per las mateixas causes.

En Planas y Casals ha publicat una carta que prova 'l lastimós estat del seu esperit.

Y el bagalaire Samaranch s' ha retirat á la vida funerària.

El caciquisme s' ha convenstut de la seva impotència; pero no hi ha per això que físser'n: mentres subsisteixi l' actual règim pot resucitar aprofitant el menor descuyt del poble. Un moment de apatia ó de dessidia tornaria á proporcionarli aquella forsa delegada del govern, que durant tants anys li ha permés fer mans y mānegas de la vida pública de Barcelona.

Entre 'ls catalanistas s' observan alguns síntomas de aproximació, que no sé pas si lograrán acabar del tot ab el cisma qu' entre ells va declarar-se, quan una part, la mes impacient y bullidora, entrá en conxorsas ab el general Polavieja.

La tendència representada per *La Veu de Catalunya* (per mal nom *La Perdiu*), després de molts y repetits fracassos, va ensopregarne una, al posar-sas ambicions políticas al amparo del lema «Guerre á mort al caciquisme» tan simpàtic á tota persona honrada. Se pot dir que mes ha contribuit aquest lema al seu èxit electoral, que no 'l seu programa regionalista. Pero en fi, la mixtura estava ben feta y molts persones de bona voluntat se l' han traga.

A pesar de tot, las bruticias y trapassondas realisadas á Manresa per un candidat regionalista, defensades á tot estrop pels perdidots barcelonins, son un punt negre que ha fet obrir l' ull á molta gent.

Per la seva part, els elements puritans, que sostenen en tota la seva integritat el programa de Manresa, se mantinqueren fins ara apartats de tota lluita electoral, per repugnarlos, segons diuen, els medis qu' en aquestes solen emplearse. *La Renaixensa* s' reya ab molt bona sombra dels candidats regionalistes, dihen que un d' ells parla pero no pensa (el Dr. Robert); un altre pensa pero no parla (el Sr. Doménech), y 'ls dos restants (els Srs. Russiñol y Torres) ni parlan ni pensan.

No obstant, l' èxit de la candidatura regionalista á Barcelona no ha pogut menos de influir en la titulada *Unió catalanista*, qu' en la Asamblea reunida a Tarrasa el diumenge y dilluns de Pasqua, ha dulcificat algun tant las sevas intransigències.

Entre altres acorts relatius á la conducta que pensa seguir la *Unió* en punt á pendre part en las eleccions, hi ha 'l de apoyar á tot candidat autonomista fill de la comarca ahont se 'l votó ó que tingui en ella interessos, sempre que la *Unió* no presenti candidata propis. Això vol dir qu' en las passadas eleccions, de existir aquest acort, haurien apoyat al doctor Robert y als Srs. Doménech, Russiñol y Torres.

Y de aquí la atenuació de las sevas intransigències.

Pero la *Unió catalanista* continúa sostenint en tota la seva integritat el programa de Manresa. En variis ocasions hem dit que si admets els principis

democràtics y la forma republicana, el tal programa s' podrà confondre totalment ab el credo del partit federal. Els catalanistas, fins els que mes blasonan de ideas adelantadas, no s' decideixen á ferho, sens dupte per no perdre l' lastre reaccionari, que per pes de moltíssimas tonelades portan embarcat en el seu bastiment.

Las sessions de l' Assamblea tarrassenca deuen obstant senyalarse com una millora important en la manera de procedir dels catalanistas intransigents. Parlaren ab serietat, ab prudència, ab verdadera efusió y carinyo per la causa que sustentan. S' abstingueren de dir mal dels castellans, sens dupte perquè per l' últim han comprés que no condueix a res práctich el pèndreles per blanch de las sevas burlas y dels seus atacs; molt al contrari, contribueix a engendrar odis y antagonismes que algun dia podrían ser funestos, principalment per Catalunya.

La claretat ab que l' president en son discurs de clausura declarà que 'ls catalanistas també cridan l' *Vísco Espanyol* pero en català, signé una felic inspiració saludada ab els aplausos entusiastas de tots els membres de l' Assamblea de Tarrasa.

PEP BULLANGA

ALEXANDRE LERROUX

Lecció de 'n Lerroux per Barcelona representa un premi otorgat á l' ardiment y á la constància de un digno republicà que sempre ha sigut un valent defensor de la causa del poble. Afiliat desde jove al partit revolucionari de 'n Ruiz Zorrilla, son memorables las campanyas en *El País*, que li valgueren tota mena de persecucions. Escriptor valent dels que may amagan la cara, sab arrostrar impàvit las iras del poder públic, y no li fa res veures perseguit y empresonat, prenen els sacrificis que això li imposa, com un medi de propaganda tan eficàs, que vé á refermar poderosament y ab l' eloquència del exemple, la que s' exerceix ab la paraula y ab la ploma.

Després de haverse separat de la redacció de *El País*, fundà el semanari *El Progreso*, que avuy encare dirigeix, posant de relleu en tots els seus números sa acometivitat batalladora y son amor apasionat á la redempció de las classes treballadores.

Ab las intransigències irreductibles ab els homes de la monarquia, sosté en Lerroux la bona tradició republicana, qu' estigué en vigor durant tot el període subsequent á la Revolució de Setembre, y que tanta forsa y tanta importància donà al partit republicà espanyol, durant aquella època memorable.

Una de sus campanyas mes enèrgicas es sens dupte la que portà á efecte, reclamant la revisió del procés de Montjuïch. Constituïntse en apòstol de aquesta idea, propagà per tot Espanya la necessitat de un acte de justicia que retornés als innocents a las sevas llars, y fés caure sobre 'ls moderns inquisidors tot el pes de la justicia. Se conseguió lo primer, gràcies á un migrat indult; pero 'l segón extrém del postulat queda encare pendent de resolució. De cumplirlo se 'n haurá d' encarregar un dia ó altre l' poble espanyol, recobrant la reputació que 'ls polítics monàrquics li han fet perdre davant de la conciència del mon civilisat.

Ningú mes apropòsit que 'n Lerroux pera treure la son de las orelles als enemis del partit republicà de Barcelona. L' haverlo inclòs en la candidatura republicana sigué una bona inspiració.

Ell vingué á Barcelona y ensenyá lo que ja sembla que s' havia olvidat aquí, ahont tant temps se pert y tantas activitats s' estirilisan, en vanas competencies de ordre intern que á res conduixen mes que al enervament y á la ruïna del partit.

En Lerroux prengué pel seu compte la direcció de la batalla. Trobà desorganizadas las forces republicanes, sense preparació, exhaustas de medis materials, y á pesar de tot tingüí fé en la virtualitat de la idea y sapigüé encomanar á molts elements l' entusiasme qu' ell sentia.

Obrí recluta de interventors voluntaris, y encare que no conseguí cubrir degudament totes las seccions, la propicia circumstància de prendre 'ls regionalistes una part activa en l' elecció, li assegurà qu' en una bona part dels col·legis, la legalitat del vot seria respectada.

Ab un bon escreix pagà emperò, aquest servei qu' involuntàriament li prestaren els regionalistes, quan als rumors de la gran tupinada final que 'ls caciques tenfan preparada, anuncià l' últim combat en un telegrama amenassador dirigit á n' en Moret y digué lo que feya al cas en el gran meeting, que la vigília del escrutini, tingüí efecte en el Saló Universal de la Rambla de Catalunya. El govern retrocedí davant del imminent conflicte que anava á estallir, cas que 'ls caciques haguessen perseverat en sus indignas intencions.

La serenitat y l' ènergia ab que l' endemà defensava els seus drets, davant de la Junta d' escrutini, acabaren de acreditar las grans condicions que pera la lluita política reuneix el digne diputat republicà per Barcelona.

Nosaltres el felicitem de tot cor.

Y ab aqueixa enhorabona que li envihé hi va involucrar el desitj que ja expressarem en el número anterior de que la coalició electoral republicana subsisteixi ab caràcter permanent y traballi cada dia y sense descans en la preparació de novas campanyas.

Si en Lerroux sol ha pogut tant qu' es lo que no podrán, posanthi'l coll com deuhén, tots els que blasfemaren del seu amor á la causa de la República!

J.

COM COMENSA Y COM ACABA

—Qué li sembla, mossen Nofre?
Enrahonim francament,
¿Aixó del clericalisme?...
—Acabarà malament.

De primé antuvi semblava
que 'l mòn anava á finar
ó que al menos se faria
un dissapte general,
d' aquells que deixan memoria
per una infinitat d' anys.

La multitud no 's cansava
de veure representar
el drama de don Benito.
Pobles xics y pobles grans
tant ab l' *Electra* s' armaven,
que se 'ls havia de dar
un bon plat de *Marsellesa*
perquè 'l *Pantoja* immoral
pogués tornar-se á casa
ab las orelles al cap.

L' Espanya entera bullia.
Els oradors avansats
entusiasmaven al poble
ab sus arengas vibrants.
—Ha arribat l' hora! ¡Aixequemnos!
¡Hem de destruir aquests caus
hont se conspira á la sombra
per' matar la libertat!
¡Abaix el clericalisme!—
Y 'l poble cridava:—¡Abaix!
A Bilbao s' congregaven
deu milers de ciutadans
per formulà una protesta
contra la gent del sayal.
Barcelona repetia
el mateix crit, augmentat;
Sevilla, Madrid, Valencia,
Málaga, vint capitals
s' ajuntavan al gran coro.
y un clam immens, retumbant,
que somvia capelles,
iglesias y catedrals,
agitava furios l' ayre

com vent desencadenat.
—¡Abaix el clericalisme!—
Y l' eco cridava:—¡Abaix!

Han passat quatre setmanas.
El govern, sempre nyau nyau,
ens ha donat la joguina
de la lluita electoral,
y distret l' ignòcent poble
ab els vots, y 'ls candidats,
y las mesas, y las llistas
y 'ls tupins tacats de sanch,
ha caygut tan bé á la trampa
y ab tant gust s' ha empasat l' am.
que á horas d' ara ja sólo pensa
ab els diputats triomfants
abs els que 'ls hi han robat l' acta
y ab lo qu' en las Corts dirán
en Pau combatent á en Pere
y en Pere atacant á en Pau.

Demà vindrà 'l Corpus Cristi,
y las professioms anyals

que sol celebrar l' Iglesia
com de costum sortirán,
y 'ls nostres carrers y plazas,
més ben endressats que mai,
podrán contenir apena
al bon poble que, enfilat
sobre taullons y cadiras,
plé de joyas mirarà
com passan els rodóns frares,
y 'ls alegrías sagristans,
y 'ls almirabats Lluïsos,
y 'ls canonjies ben tractats
y 'l magnífich senyor bisbe,
vestit de pontifical.

—Qué li sembla, mossen Nofre?
Parlim ab sinceritat.
¿Allí del clericalisme?...
—Oh! Ja està tot olvidat.

C. GUMÀ

OTS els presos detinguts durant l' últim període de suspensió de garantías, han sigut posats en llibertat. Ni la jurisdicció militar, ni 'l tribunal ordinari, v' trobar en contra de cap d' ells, ni la mes mínima sombra de responsabilitat.

¿Perquè, donchs, varen agafarlos? ¿Perquè se 'ls v' donar per hostatge primer las bodegues del *Pelayo*, mes tant las quadras de la presó del carrer de Amalia, privantse's durant alguns dies fins del consol de posar-se en comunicació ab las seves respectives famílies?

De tot lo ocorregut ne té la culpa la policia tan torpe, com inhumana.

La policia té las seves llistas, y ja se sab: al ocurrir certs successos, aquest vull, aquest no vull, totom hom á la presó.

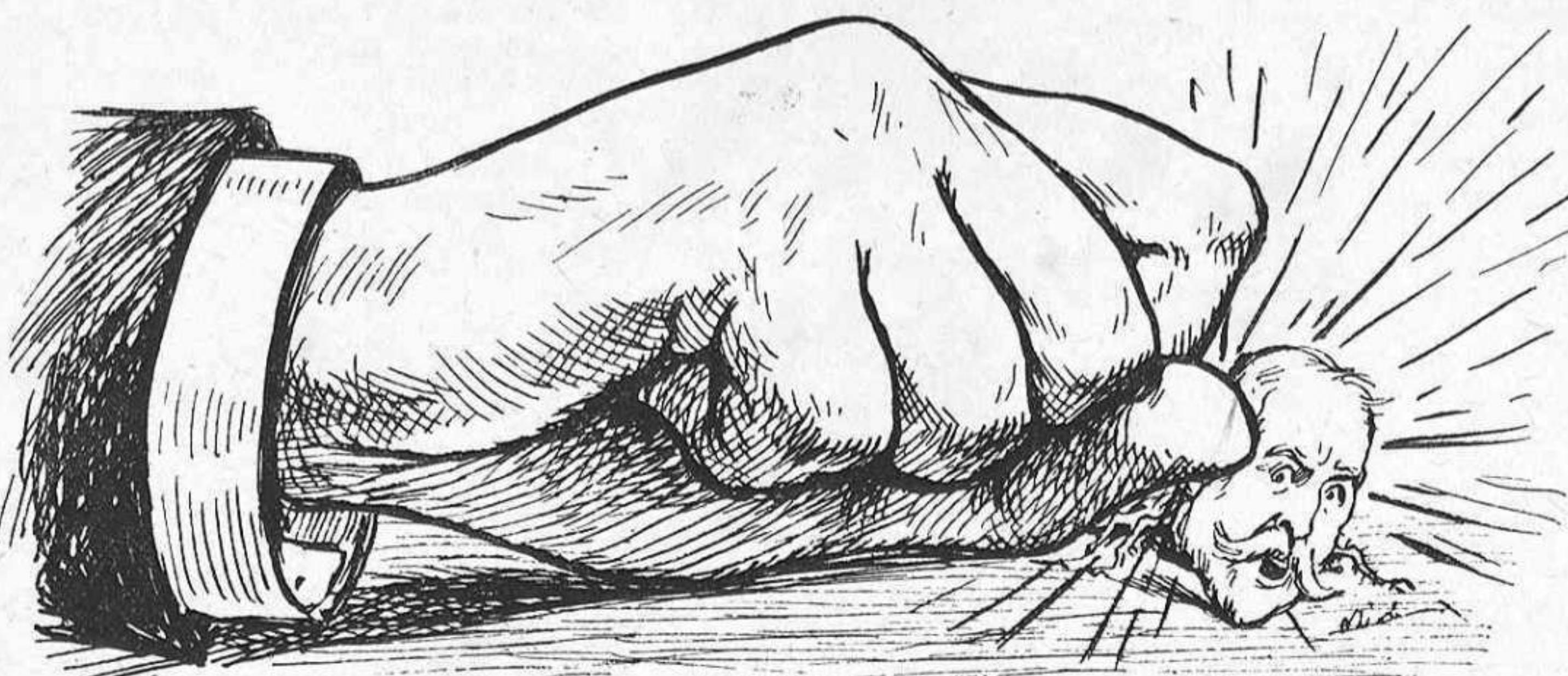
Per tranquilitat de las personas honradas, fora menester exigir la deguda responsabilitat als que procedeixen ab tanta lleugeresa. Lo menos que deuria ferse fora donar las dimissorius á uns agents de

Interview ab el Noy de Tona

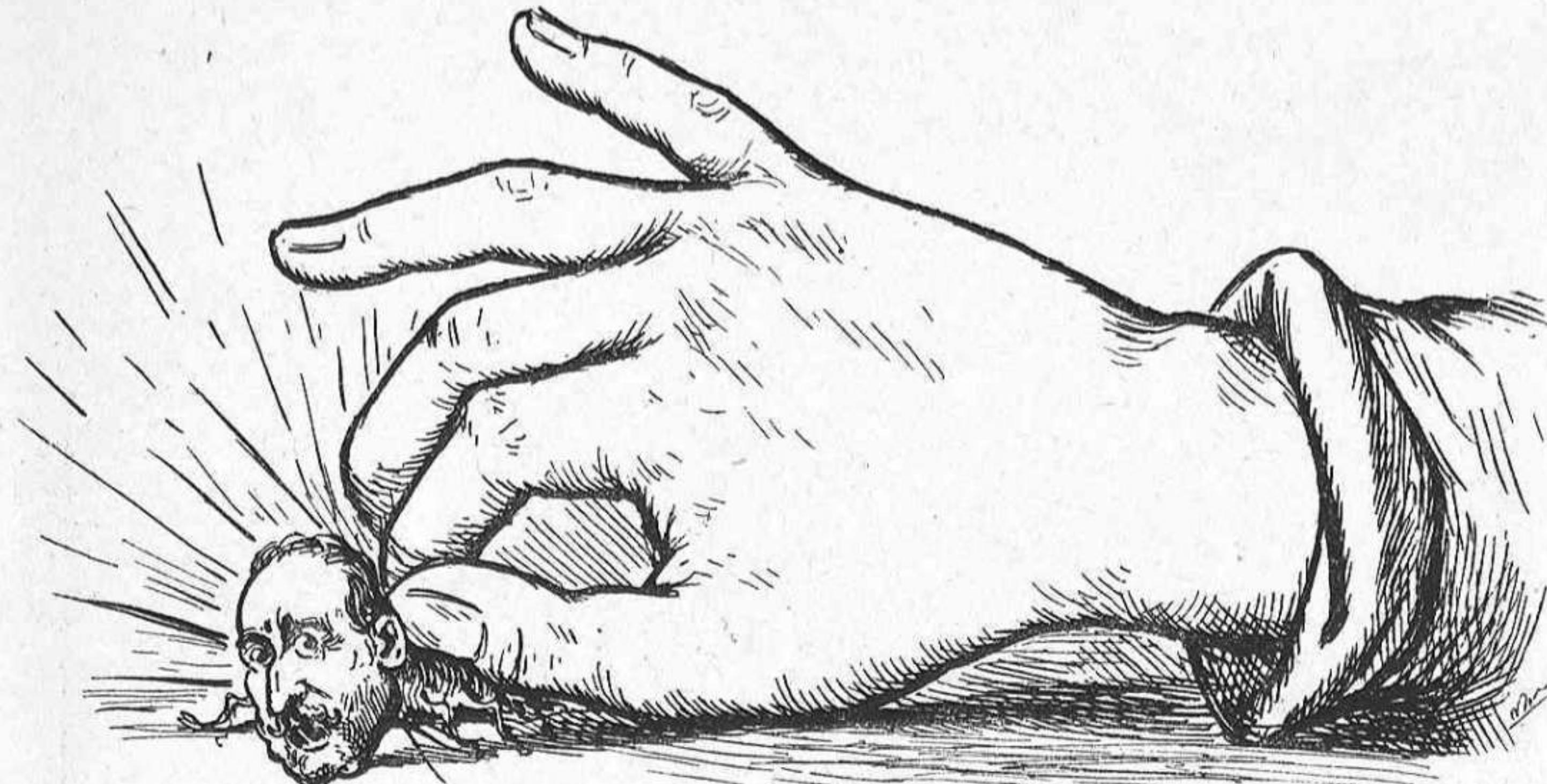

—Ja pot posar al diari qu' en vista de lo que passa 'm retiro de la política.

La gran aixafada

¡Catacrech! ¡Catacrech! Aixafats. Ja no picarán més.

l'autoritat que venen demostrant repetidament ab las sevas etzegalladas, que no guanyan el pà que menjan.

En Pantorriiles no sab lo que li passa. Té al damunt el peu pesant de tot un poble que s'ha redresat per no sufrir mai mes la seva opressió, y encare xilla, afirmant qu'en les últimes eleccions no varen quedar derrotats els monárquichs, sino l'sentit moral, triunfant en canvi l'anarquia.

Prenemne nota: el sentit moral de la monarquia, està dignament representat, segons en Pantorriiles pels pinxos y tauls, assaltadors de col·legis electorals.

Molt mal deu haverli fet la castanya que acaba de rebre: y la prova es que aquest home desvarieja.

S'ha celebrat á Madrid un congrés demanant la restauració de la Marina de Guerra. Espanya està arruinada; pero això no importa; la gran qüestió es que's construeixin barcos que no serveixin per a res mes que pera posar de relleu els despilfarros de l'administració y la impericia dels marinos.

Un dels que ván abogar per la restauració de la Marina signé l'Sr. Concas, un dels que van trobar-se en el fregat de Santiago de Cuba.

El Sr. Concas vā demanar à què dirian? La autonomia de la Marina!

Això de l'autonomia comensa ja á semblar una passa per l'istil de la rosa y l'xarrampiò: tothom l'agafa, hasta la Marina.

Bo serà, donchs, que l'país li responguí al senyor Concas: Vágise'n al llit, acotxis y suhi forsa.

Sobrevenen trastorns, y per poca importancia que tingui, ja se sab: garantías suspesas, estat de siti al canto, y vinguí fer agafades de traballadors.

Se celebren eleccions: publicament se cometens els delictes mes abominables, y per mes que la premsa l'sessenyi citant els noms dels delinqüents, ningú s'cuida de agafarlos: la justicia en aquests casos fá l'orni.

¿Perqué en el primer cas un rigor tan injust, y en el segón una impunitat tan escandalosa?

Els desgovernants d'Espanya tenen la paraula.

Un lema que deuria alsarse á Barcelona pera prosseguir degudament la campanya comensada:

«¡Els embrutadors d'actas, á presirill!»

Y consti que si Barcelona s'hi empenyava, hi anirian.

Durant tot el període de la restauració y de la regencia las tupinadas van anar sempre endoyna contra l'partit republicà.

Y á pesar de tot, els que avuy blassonan de regionalistes s'ho miravan ab la major indiferència.

De manera que nosaltres primer qu'ells varem ser víctimas dels escàndols y monstruositats del caciquisme.

Que consti.

Una tupinada indigna realisada en la circunscripcio de Tarragona vā arrebatar l'acta que corresponia de dret als republicans Pi y Margall y Nougués per entregarla al carlista Marqués de Tamarit.

Per ferlo triunfar en el poble de la Mola se li varen adjudicar major número de vots dels que consté l'cens.

Y ja veurán com á pesar de tot, el govern deixara passar sense destor l'acta del marqués de la boyna.

Un dels secrets de la política de la restauració, ha sigut sempre l'mateix: lligar als gossos carlins ab llançons.

VENTOSAS (AGRAMUNT), 25 de maig

L'arcade ha manat que las cartas que conduceix el peató sigan portadas á la Mestra pera procedir á la seva distribucio, en lloc de portarlas com fins ara venia fentse al ensotanat, perque aquest al enterarse que un veí reiba LA CAMPANA DE GRACIA, vā escandalizarlo desde l'cabell, afirmando que l's que la lleixeixen no tenen salvació. L'arcade ha fet lo que devia y mereix un aplauso.

SOLSONA, 27 de maig

Ja tenim diputat per aquest districte al individuo de la Associació del Sagrat Cor Isidro Vall. El de la mitra y l's de la taula l'han ajudat de valent, cansants de predicar que l's que votessin al Sr. Jorro incorrían en pecat mortal.—Las qualitats intelectuals del diputat portavocian van posar de relleu el dia del escrutini: portava un advocat perque fes us de la paraula, y no permetent això la llei, parlà ell, dijeron que protestava contra la pressió del minstre de la Gobernació, del Gobernador de la província, del Jefe del partit liberal y de tots els governs haguts y per haver. La Junta d'escrutini encare riu, y pica de peus eritant:—¡Qué se le dé!

MANRESANA, 26 de maig

Fa poch la Junta local d'ensenyansa tractava de posar coto als abusos del Provincial dels Mercedaris, que haventse apropiat del Convent, deixava de cumplir l'obligació que vā imposar de construir locals per escoles, y feya passar als noys per corredors infectes ab honors de femers. Donchs bé, per influencies del bisbe de Solsona, la Junta Provincial declarà qu'era convenient ficar un frare en la Local, perque l'vocal eclesiàstich (o siga l'rector) vivia—lo qual no es veritat—á molta distància de l'escola. El rector postergat ha sortit á la defensa dels seus drets, apoyat per l'Ajuntament, ab lo qual han quedat desbaratades las malas intencions de la caterina francesa.—Bó serà que dessegueixin la campanya fins á lograr la revocació de una R.O. del anterior govern que desposéhi als Ajuntaments d'Estaràs, Manresana y Portell, de locals innombrables pera l'ensenyansa, cedint el convent als frares, que tanta judicis venien ocasionant al poble, desde que han tornat al cau.

LA BISBAL, 28 de maig

Entre quatre y sis de la tarde del diumenge, mentrez á la iglesia parroquial se celebrava la gran festa de la Pasqua, succeix un cas, que bé pot calificar de miracle.—Els capellans que sempre van á la cassa del centítm, se valguren de una agraciada noya, á la qual vestiren ab la major elegància, la qual anava presentant la bacina als devots, y testà clar! qui se n'està de donarli alguna cosa, si feya tant goig.

Pero mentrez això succeix á la iglesia, á casa de l'aludida noya passava un cas molt distint, puig dos pobres forasters (o lo que fossen), fracturant la porta de la dita casa y fer una neteja general de diners y objectes de valor. Si serfan fins els tals fulans!—Qualsevol se farà càrrec de lo miraculós de aquest fet. La noya captant per compte dels ensotanats, y ls lladres, sense temor de Deu, ni respecte á la funció que s'estava celebraient, netejant la casa. ¿Com no varen baixar del cel, per impedirlo, aquell parell d'àngels, que mentrez Sant Isidro pregava, li feyan la feyna perque l'seu amo no l'despàtxi? No ho sé pas: pero l'efet es que l's angelets no van baixar, y que fins ara ls lladres no han sigut agafats.

SABADELL, 21 de maig

De una de las urnas electorals de aquesta ciutat, en lloc de candidatura, va sortir un paperet ab els següents versos:

«Tot això es una comèdia,
que's pot titular: *La farsa*,
ahont l'elegit fá d'actor
y l'elector de comparsa.»

Vegi si li fá pessa, y posila á LA CAMPANA.

COSAS DE PER AMUNT

TRAEGATS ab això de las eleccions, hem deixat passar per alt un fet extraordinari que, si las senyals no menteixen ni la ciència s'equivoca, promet exercir sobre l'nostre peregrin una influència considerable.

Me refereixo á la inesperada estrella ab quia que acaba d'aparéixer, y de la qual tots els sabis del mon se n'estan ocupant.

Ara com ara no's veu; pero d'això no se'n fihin ni's pensin que significui gran cosa. Tampoch se veu la filoxera, y mata las vinyas; tampoch se veu el microbi del cólera, y deixa las ciutats en quadre; tampoch se veu el clericalisme, y ha omplert de convents la nostra nació.

La quia del nou cometa—y si alguna cosa tenen que dir sobre aquesta paraula, entéguinse al señor Donadío, que l'ha posada al seu diccionari català—es de tanta extensió, que l's astrònoms que l'amidan van començar á apamarla fa tres setmanas, y á pesar de que hi truballan nit y dia, á horas d'ara encare no han acabat.

Això, no obstant, no ns importaría gayre, ni ns quitaria cap hora de dormir, si no fos la íntima relació que la tal estrella sembla tenir ab nosaltres. L'aparició d'un astre, la major part de les vegadas no vol dir res; pero quan aquest astre porta quia y la quia es d'una dimensió que s'apartar dels límits establets per la prudència sideral, la cosa varia notablement d'aspecte y obliga al home una mica pensador á preguntar-se:

—Caballers, no juguem. ¿Ja hi estém segurs aquí? Ecco il problema, com diuhen els italiàns, ó aquí está l'bussilis, segons ditxo dels nets de n' Pelayo. La misteriosa estrella ab quia ¿pot arribar, á la curta ó á la llarga, á perturbar la nostra digestió y á destruir lo miraculos equilibri en que desde dos ó tres anys ens estén sostenint?

Els bòlits, els aerolits, las mateixas plujas d'estrelles son fenòmens ja tan desacreditats, que no hi ha ningú, per superfícies que sigui, que avuy se'n preocupi. ¿Qué pot fer, al cap de vall, un trasto d'aquests al caure sobre la terra? Una casa á passegí, un poble esmicolat, una província arrasada...

Els cometas son tot un'altra cosa. ¿No han sentit vostés parlar mai de las ballenes, que ab un cop

de quia tomban un barco de cinccentes toneladas y l'claven á fons, sense que d'ell se'n sapiga res, ni si es per algun periòdic comercial, que li dedica una piadosa gacetilla?

Calculin, donchs, lo que ha de fer una estrella, dada d'una quia de milions de metres de longitud y ampla y proporció, abandonada á si mateixa, sense altre nort que la nostra ossa ni més guia que la seva órbita incomprendible.

¿Se'n fan vostés càrrec de la violència de la pacatada y de la trencadissa que immediatament l'ha de seguir?

D'això cabalment plora—y si no plora, plorarà la criatura.

La direcció del observatori de Greenwich, que, com ja saben, es un observatori anglès que deixa meridianos, fá calendaris y dona la hora á las nacions que no estan contents de la seva, observant detingudament el nou cometa ha descubert que la seva immensa quia ha de topar ab la terra per la part... agarrinse bé, per la part d'Espanya!

Es á dir, Espanya, la nostra pobra nació, será la gala que de bonas á primeras, rebrà la geganta morta del astre mal intencionat.

Plens de sorpresa per aquest descubriment, els directores del famós observatori han dirigit una comunicació á Madrid preguntant si allí se'n sabia alguna cosa y quins pressagis feyan en tot cas sobre las conseqüències del xoch.

Els sabis d'aquí no han contestat, perque ells son gent calmosa y prefereixen que l'fenomeno's realisi, pera poguer després respondre ab mes coneixement de causa.

Pero si ls homes de ciència s'han llamat quietos, els politichs han parlat, y á la qüestió del observatori anglès: «¿Quinas conseqüències tindrà per Espanya l'xoch de la nova estrella ab quia?» els nostres grans personatges han contestat en la forma que vaig á transcriure.

Sagasta: Opino que la ventellada del cometa restablirà la pau de las conciencias, avuy bastant alterada.

Moret: Despertarà l'esperit democràtic y acabará las agallas de las Cámaras de Comers.

Urzais: Farà baixá l's cambis.
Gamazo: Derribarà la situació sagastina.
Weyler: Tancarà las Acadèmias militars.
Cervera: Convencerà al poble de la necessitat d'adquirir un'altra esquadra.

Romanones: Resoldrà l'lio dels exàmens, que jo mateix hi acabat per no entendre'l.

Veragua: Deixarà tranquil al ministre de Marina.

Romero Robledo: M' permeterà fer un nou discurs sobre la fragilitat de las cosas humanas.

Davant de la inconseqüència d'aquestas manifestacions, els sabis del observatori de Greenwich han quedat convencudissims de que l's nostres politichs estan deixats de la mà de Deu, y han continuat observant el terrible cometa que á marxes forsadas avansa sobre la terra arrossegant la seva espantosa quia.

¿Ens pulverisarà de debò, com la gent del observatori anglès profetisa?

Si així fos, únicament ho sentirà pels pobres dos ó tres cents senyors, que després d'haver fet tantas ximplerías per ser diputats, se trobaran ab que l'acta no ls serveix de res.

Fora d'aquesta consideració, encare que tot el mon se n'anés á can Pistrats, ¿veritat? no crech que s'perdis gran cosa.

FANTÀSTICH

EL POBLE

Quan deixa ben quiet que á sas espatlles s'improvisen fortunas colossals y callat y quiet traballa y sua á cambi d'un migrat bossí de pà;

Quan en la lluita asprona de la vida sense un mot de protesta, venuet cau y van els fills á omplir els buysts que quedan mentrez engendrant mes carn pel endemà,

diuhem els satisfets signant al poble:

—Mireulo, qu'es honrat!

Quan llyuta ferm per un pedàs de terra de la que no i un terró li perteneix y callat y del dret de passejar per sobre ha de pagar ab sanch, suhò y diners;

Quan cau ferit en la enconada brega de dos odis salvatges é inconscients y al morir dona un ivísca! á aquella patria que no's recordarà ja may mes d'ell,

diuhem els defensats fingint ternesa:

—Mireulo, qu'es valent!

Quan entusiasta enlayra á un personatge, quan posa en una causa son brau pit, quan ab sa forsa dona la victoria als troyans contra els tiris, quan viril

se baralla en defensa de bambollas que l'enlluernan ab colors molt vius, quan pren part en festetjos y alegrías portat de son carácter infantil, diuhem sos opresors veientlo riure:

—Mireulo, qu'es felís!

Pro quan cansat de farsas y mentidas, fatigat de comedias irritants, resolit á no sufrir jous y miserias, disposit ben ferm á no ésser explotat, se redressa furios llenys las eynas y aixeca ab rabia els punys amenaçants, llavora pels poruchs, pels que l'exploten, pels que 's nodrian ab la seva sanch, pels que antes l'alabavan es escoria, populatz, canalla, depravat, y lo menos que vol el mes benigne es ferlo fusellar.

Delfí ROSELLA

UN CAMP PERDUT

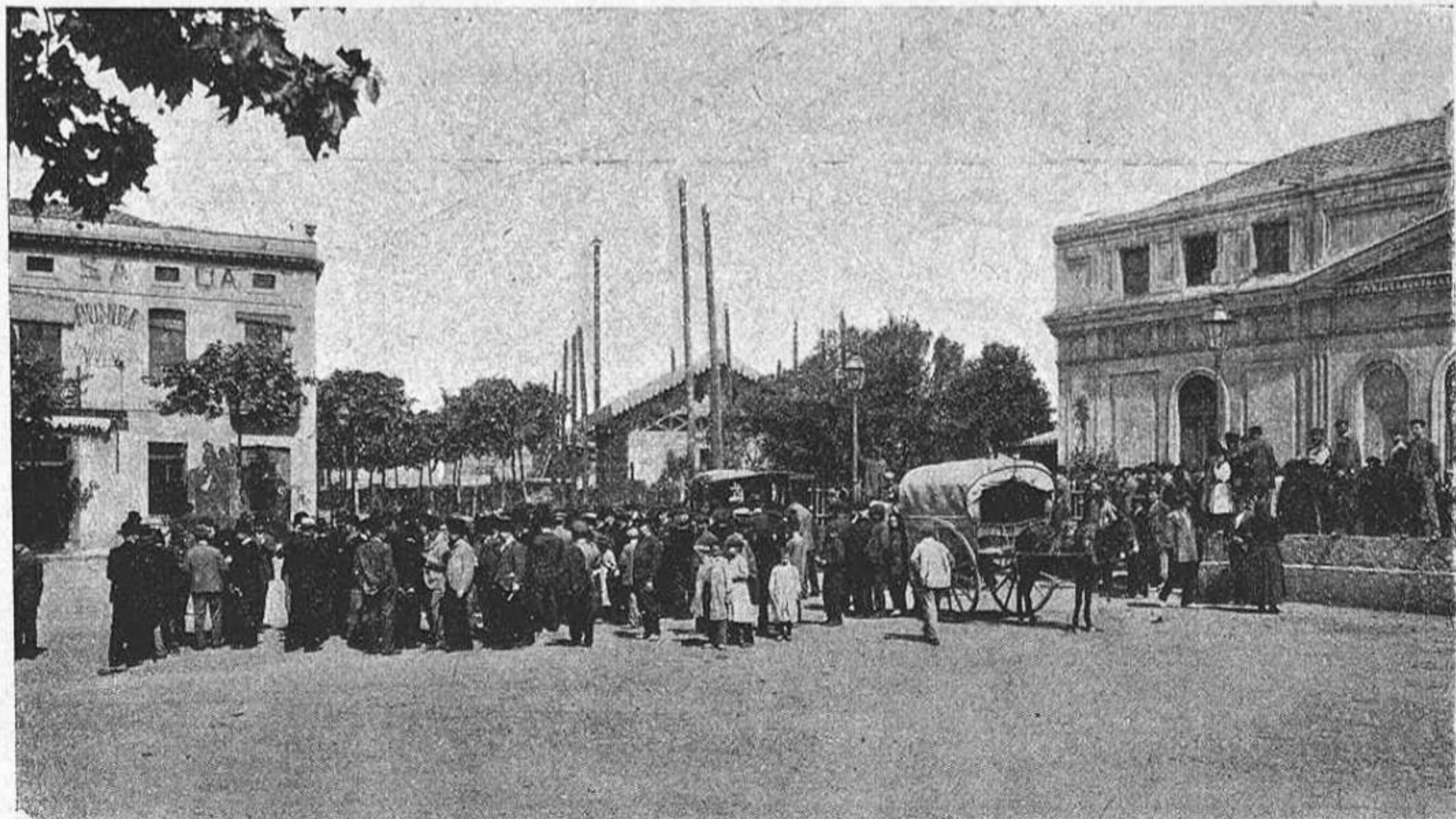
aixafada del caciquisme barceloní ha portat la desolació á una colla de famílies que al amparr de la paternal protecció dels Planas, Collassos y Comas, menjaven tranquilament del pressupost de la Pubilla.

Al anuncie de que aviat s'acabarán las gangas, els avesats á viure ab l'esquena dreta, s'han palpat l'os bertrán y al convences de que ja era tart per estovarlo han renegat de totas las regeneracions hagudas y per haver.

Realment es una cosa mal feta atentar de una manera tan descarada al sagrat privilegi del robo y perjudicar sense conciencia á interessos creats.

Cóm s'ho fará la familia Garraseca, per exemple, si privan al marit dels quaranta duros mensuals que li donava l'Ajuntament per un càrrec que no desempenyava?

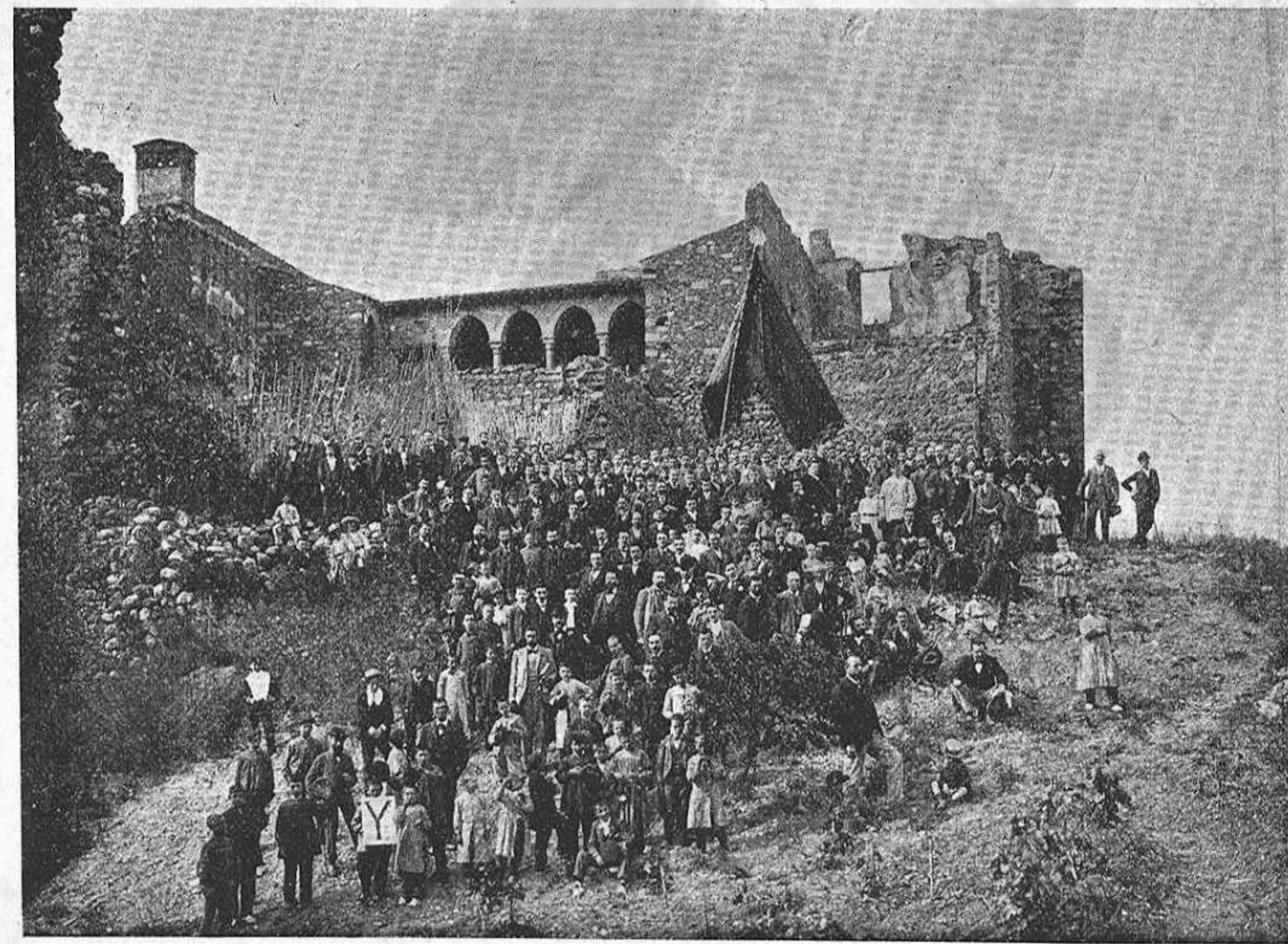
LA ASSAMBLEA CATALANISTA DE TARRASSA

Arribada de delegats.

El banquet patriòtic en la gran quadra de la fàbrica de J. Sala.

Delegats catalanistas visitant les ruïnes del castell d'Egara.

Una cantonada de la ciutat, ab el cartell de VIVA ESPAÑA!!

posant que mentres D. Paco sigui jefe del partit conservador aquest està perdut sense remey.

Ab la seva resolució, celebraré que l'bagulayre torni a ser D. Be-net.

Perque, com à politich era un D. Be-brut, que no s'hi podia tenir cara.

Si prospera certa iniquitat realisada á Manresa serà precís que ls regionalistas treguin una lletra de una popular locució catalana.

Y aixís en lloc de dir «Sant Mateu, qui troba es seu», caldrá que diguin: «Sant Mateu, qui roba es seu.»

Un detall del viatje del general Weyler á León, ahont va anarhi á inaugurar las obras de restauració de la Catedral.

Al final d'un àpat va pendre una tassa de café sense sucre, y va dir textualment:

—Lo hago para que vean que soy dulce y no me hagan reputaciones falsas de que soy amargo.

De pensaments tan profunds se'n diulen pochs ¿veritat? Cal donchs que l'Historia consigni la frase del general Weyler en una de las páginas preferents dels seus analis. Convé que las generacions futures

sápigan que l'general Weyler prenia'l café sense sucre.

Diumenje van ser repartits els premis entre 'ls alumnos de las escolas municipals de Barcelona.

Y mentres en Larroca pronunciava un discurs, un xavalet de vuit anys deya:

—Ja pot cantar tant com vulgui que jo me'n dona-ria vergonya de ser gobernador y no saber sumar. Y la prova es que van sortirli esguerrats els compes de las eleccions.

Els de la Perdiu han compromés el bon efecte moral de la seva campanya barcelonina, desde l'moment que disculpan el robo del acta de Manresa realitzat en profit del seu corregionalari Sr. Soler y March.

L'acta de Sant Mateu de Bages ahont tot el cens va abocarse en favor del candidat regionalista, y l'fet de no haverse computat els vota de una secció de Navarcles que obraven consignats degudament en un certificat que presentaren els republicans, donaren una petita majoria ficticia al candidat *perdigot*.

Y 'ls de la Perdiu, en lloc de reaprobar aquesta martingala, l'aplaudeixen.

Per ells, las *bases* de Manresa, s'han convertit en la *bassa* de Manresa.

Que ho vajin fent aixís y temps vindrà en que hasta s'anoraran las malas tretas del hereu Pantorilles.

En el districte de Berga 's compraren els vots á públic encant, haventse arribat á pagar á 50 pessetas un.

Y com els fondos sortian de la butxaca del candidat encasillat, no falta elector que havent invertit las cincuenta pessetas en la compra de un garri, exclaimi plé de alegria:

—A las Corts de Madrit el Sr. Pons y Enrich, y á la cort de casa 'l porch del Sr. Diputat.

Se contaren en tan gran número els gorreros que van assistir al àpat ab que l'Sr. Travé obsequià als tupinaires del districte de Granollers, que no havent-hi menjar per tots, la majoria'n sortiren descontentos y renegant.

Y ara si que podrá dir el diputat per aquell districte:

—Falsos serán els electors que figuraren en la meva acta: en canvi ab els que 's presentaren á l' hora del arrós n' hi havía per omplir no un' acta sino dugas.

Y en efecte, á tal extrém hem arribat, que 'ls votos no's computan pels que acuden á las taules electorals, sino pels que s'acostan á las taules dels farratius. Sols que la majoria dels partidaris del Sr. Travé van veure's obligats á abstendir-se per falta de candidaturas comestibles.

L'ex-arcalde de Vich aquell regionalista tremendo, que després de deixarsse destituir, va posar-se á las ordres del candidat Sr. Huelin, acabà les seves hassanyas assistint al banquet, ab que l'Sr. Huelin va celebrar el seu triunfo.

Es de creure que quan vingué l' hora d' evaquer las sustancies digeridas, faria us del missatje de felicitació que li dirigiren els regionalistes barcelonins, encomiant la seva conducta.

Ab lo qual no's podrá dir que l'tal missatje no vaja servir per alguna cosa.

La major part dels periódichs extrangers s'ocupan de las eleccions espanyolas, en tals termes, que hasta 'ls pels del tupé de 'n Sagasta haurían de tornar rojos.

Pero en Sagasta ja no l'usa 'l color roig. Va deixarlo de banda l'día que va claudicar en las ideas liberals de la seva joventut.

Ho ha dit en Romanones, ministre de Instrucción pública, dirigintse als leonesos:

«El pressupost pera l'ensenyansa en tot Espanya es molt inferior al que inverteix la sola ciutat de París.»

Podia haver comentat aquest paralelo, afegint:

«Y es que mentres las Repúblicas vinhen necessariament gracies á la ilustració del poble, per tirar del carro de la monarquía se necessitan molts burros.»

Una cansó de moda:

El Sr. Ramón,
enganya al ministeri
el Sr. Ramón
enganya á tot lo mon.

Gran disgust á la Cort de Holanda.

Plena d'ilusió va casar-se la reyna Guillermina ab el príncep de Mecklemburg-Strelitz, y als pochs mesos se li eclipsa la lluna de mel, per haverse presentat els acreedors del rey-consort, reclamant el pago de deutes que ascendeixen á un milió de marchs, contreta durant la seva solteria.

La reyna diu que no 'ls hi vol pagar, y ja tenim armat el gran disgust del sige.

Bastant cara 's surt als pobles la institució monárquica; pero á lo menos no podrán dir que no 's diverteixin.

Tot' Espanya ha vist Electra,
Barcelona encare no.
¡Qué hi faré!... Visca 'l negocí
y ¡Mori la reacció!

Dels simpàtichs polissóns,
si no se 'ls calman els futris;

Está per sortir

LA BARRICADA (Versos revolucionaris)

PER JEPH DE JESPUS

Un tomo en 8.º de 112 planas ab una cuberta á variadas tintas.

Preu 2 rals

ben prompte n' haurém de dir
«agents de desordre públich.»

*
Tants esforços, tantas trampas,
per un fracàs tan atrós...
Creguéu que n' hi ha per tirar
las pantorrillas al foch.

*
—Coll, assó no pot anar.
¡Cóm has fracassat, amich!
—¡Mell! El fracassat ets tú,
qu' ets qui 'l plan has dirigit.

*
La roca pot ser basáltica,
la roca pot ser granítica,
la roca pot ser tan tova
que al fi acabi per fer riure.

L. WAT.

A L' INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA.—Vi-fre-do.

2. ANAGRAMA.—Oli-Lio.

3. TRENC-CLOSCAS.—Electra—Benito Pérez Galdós.

4. BALDUFÀ NUMÉRICA.—Bergantí.

5. GEROGLÍFICH.—Per granadins, Granada.

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: Joseph Herrero, J. Billoch y B., Joan Bebé (aquesta setmana y l' altre també), F. G. Antidiu etc..., J. Felip, Noy d' Hostafrancs, El de M. Orfila, A. Ribas LL., J. M. Challima, Un aficionat á menjar Marrós, y ech Mech.

Caballers: Paquet de 30, F. M. del Progrés, Fusté y Cómich, Jep de Jespus petit, Un musclu, L. Tosca, L. Patizas, Sol A. Pansi, Sisquet de Reus, J. C. Mateu, J. Billoch y B., J. Cassi, Rafel Palau, F. G. Antidiu, etc..., M. D. T., Felip Barata, Lo templat, Diana, Noy d' Hostafrancs, El de M. Orfila, Magre de la Quica, Un que va estudiar, I Electra Citat: Gent que no sab fer trencaclousos no pot anar á las Corts... menos podrá anar al Senat.

Caballers: Santiago C. Negre, Joan Bebé, J. Felip, A. Ribas LL.: Son pochs pero son prou; avant y fora.

Caballer: J. G. Cortés: Aixó no's firma.—Ayqua Freida: Esperém que fassi calorera per aprofitar 'ls seus serveys.—Carbó: Aprofitem un epígrafe y encare es brut com tot lo que vosté toca.—F. del R.: El seu *deliri* no es tal; no passa d' una xifadura amatora.—Solá: A un poeta de sedà—jo li vaig demandar un vers—y ell me va contestar—portar paper de comers. Créyam de debò que de Narciso dels Toros no més n' hi havia un...—F. Girbau y T. Blanes: Apart la idea falsa de que pel Juny es quan hi ha més festes majors la composició va bé.—Ruy de Gorch: Home, tot lo que 'ns conta passa á Manila... Semblarà aviat, un' altre que 'n coneixé que, per ell, tot lo del mon succeeix á Igualada. Ademés, lo d' avuy es fluix... sab, com el tabaco de Manila...—J. Moret de Gracia: La més curta y encare gracies; son molt descuyades els versos.—P. del C.: Del sonet Deu n' hi dore. Allò altre de la novia que segons diu res l'*agobia*, allò no deu passar de la intimitat.—Cupido: ¿Quié diu are? Ademés de que 'ls versos son espantablement dolents, aixó de volgut fer *un petó á la piga de la simpática y hermosa artista*. ¡Ave maría puríssima!—Enrich Bosch y Viola: No's precipiti; teniu paraula y deixiho anar. L'única cosa que pot ser es que aquesta paraula sigui una mica elàstica, pero res més.—J. Bigorra: Enví aixó, senyor Bigorra, es ten' 'ls ulls plens de sorra.—F. Jove net: Li falta experiència com á tots els del seu apellid. —Noy de la Sal de Premià: Vosté compondrà ab soltura y no faltantli la sal com no li falta, farà alguna cosa de profit. Ara, encare no.—Ll. Montanya Clot: No senyor, no lo crech publicable.—Juan Casas: Ja deu estar servit.—Un amich de 'n Matías: ¡Pobre Matías, y si ab la capa de l' amistat té d' aguantar aquestas *latas*...—V. M. Volatil: Veurém; com a construcció no va mal.—Manuel Peix: Peix al cove!—Joanet d'Olesa: Es tan gastat aixó!—J. T. y B.: Com *improvisació* potser estarà bé; però, en el nostre pensar, val més no ferlas. Sense aquela en Pí y Margall no hi hauria perdut res.—L. C. F.: No senyor, no.—M. de C. (València): M' alegré, m' alegré. Portí tabaquet y tramusos.

Imprenta de LA CAMPANA Y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8.

Tinta Ch. Lorilleux y C.

EL PROCESO DE CRISTO
POR
FRANCISCO PI Y ARSUAGA
Un tomo en 8.º . . . . . Ptas. 1

LA HUELGA
POR
SEBASTIAN GOMILA
Un tomo en 8.º . . . . . Ptas. 1

REMEYS CASULANS
POR
Manel Romeu Guimerá
Preu 1 pesseta.

MUERTO DE AMOR
POR
XAVIER DE MONTEPIN
Tomo 77 de la COLECCION DIAMANTE
Precio 2 reales
Pídanse prospectos

Está per sortir

LA BARRICADA (Versos revolucionaris)

PER JEPH DE JESPUS

Un tomo en 8.º de 112 planas ab una cuberta á variadas tintas.

Preu 2 rals